

Riktlinjer för riskhantering

1. Inledning

Hagberg & Arneborn Fondkommission AB ("Bolaget") har mot bakgrund av bestämmelserna i 8 kap. 4 § lagen om värdepappersmarknaden och 6 kap. 11 - 12 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:16) om värdepappersrörelse samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:4) om hantering av operativa risker beslutat följande riktlinjer.

Bolaget ska identifiera samtliga väsentliga risker i verksamheten samt säkerställa att Bolaget har ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som Bolaget har eller kan bli exponerat emot. Syftet med denna instruktion är att fastställa grunden till Bolagets arbete med riskhantering.

2. Ansvar och organisation

Bolagets styrelse sätter de yttre ramarna för hur verksamheten ska bedrivas och VD ansvarar för den löpande förvaltningen av verksamheten.

2.1 Styrelsen

Styrelsen har det yttersta ansvaret för riskhanteringen. Styrelsen ska säkerställa att det finns lämpliga rutiner och processer avseende riskhantering på plats. Styrelsen ska vidare säkerställa att den får och tar del av intern rapportering avseende riskhantering.

2.2 Verkställande direktören

Verkställande direktören ansvarar för att säkerställa att regler om riskhantering implementeras och efterlevs i verksamheten. VD rapporterar direkt till styrelsen.

Verkställande direktören ansvarar även för att:

- funktionen för riskhantering har de befogenheter, resurser och den sakkunskap som krävs samt tillgång till all relevant information, och
- funktionen fullgör sina skyldigheter och för utvärdering över funktionens arbete.

2.3 Riskhantering

Bolaget har gett Advokatfirman DLA Piper KB med ansvarig advokat Alf-Peter Svensson i uppdrag att upprätthålla funktionen för riskhantering. Funktionen ansvarar för att:

- identifiera, mäta och styra de risker som verksamheten är förknippad med,

- praktiskt implementera, övervaka och kontrollera internt fastställda regler avseende riskhantering,
- stötta organisationen i frågor som rör riskhantering, och
- löpande rapportera sitt arbete och till VD och styrelsen åtminstone årligen lämna en skriftlig rapport.

Funktionen för riskhantering är organisatoriskt underställd, och rapporterar till VD men har även en direkt rapporteringsväg till styrelsen.

Funktionens arbete beskrivs även i avsnitt 4.

2.4 Övriga medarbetare

Övriga medarbetare inom verksamheten ansvarar för att på daglig basis säkerställa en god hantering av de risker som uppstår i den operativa verksamheten. Med löpande stöd från funktionen för riskhantering och interna regler, rutiner och processer från styrelse och VD säkerställs förutsättningar för den affärsdrivande verksamheten att dagligen hantera risker på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

3. Identifiering, mätning och hantering av risker i Bolaget

Bolaget har identifierat fem huvudsakliga typer av risker i verksamheten: kredit- och motpartsrisk, marknadsrisk, operativ risk, likviditetsrisk och affärsrisk. Nedan följer en sammanställning av dessa risker avseende definition, mätning, hantering och uppföljning.

3.1 Kredit- och motpartsrisk

Med kredit- och motpartsrisk menas risken för förlust till följd av att en motpart inte kan infria sin betalningsförpliktelse gentemot Bolaget.

Då Bolaget inte bedriver någon utlåning utgörs den största kredit- och motpartsrisken av överskottslikviditet placerad på konto hos kreditinstitut samt kundfordringar och andra fordringar som uppstår inom ramen för den löpande verksamheten.

Kredit- och motpartsrisk identifieras, mäts och följs upp kvartalsvis i samband med upprättande av resultat- och balansräkning, samt vid beräkning av kapitalkrav för kreditrisk. Uppföljning görs av VD som rapporterar Bolagets finansiella ställning till riskansvarig på månatlig basis.

Det är VD som är den huvudsakliga ägaren till Bolagets kredit- och motpartsrisk på löpande basis.

3.2 Marknadsrisk

Med marknadsrisk menas risken för förlust till följd av förändringar på finansiella marknader, exempelvis aktie-, ränte- eller valutamarknaden.

Då Bolaget inte bedriver någon handel för egen räkning och inte heller har något handelslager uppstår inga direkta marknadsrisker i verksamheten. Mot denna bakgrund gör Bolaget bedömningen att det inte krävs någon process för att identifiera, mäta eller hantera direkta marknadsrisker och det finns inte heller någon utsedd ägare till Bolagets direkta marknadsrisker.

Eftersom Bolagets största intäktskälla är arvode från uppdragsgivare (emittenter av värdepapper) är Bolaget indirekt utsatt för marknadsrisk då negativa marknadsförändringar kan leda till minskade intäkter. Det är VD som är den huvudsakliga ägaren till Bolagets indirekta marknadsrisker på löpande basis.

3.3 Operativ risk

Med operativ risk menas risken för förlust på grund av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel och felaktiga system eller externa händelser. Inom operativ risk ryms även IT-risker, legala risker samt risker förknippade med felaktig förvaltning i förhållande till avtal med respektive kund. Risker i verksamheten kan uppstå på grund av brister i ansvarsfördelning, kompetens, rapporteringsrutiner samt kontroll- och uppföljningsrutiner.

Bolaget gör bedömningen att operativ risk är den största risken i verksamheten och därmed den risk som kan komma att leda till störst förluster. Arbetet med operativ risk är därför centralt i Bolagets arbete med riskhantering. De mest väsentliga operativa riskerna bedöms ligga inom Bolagets IT-system.

Bolaget har två parallella processer för att identifiera, mäta och hantera operativ risk i verksamheten, löpande incidentrapportering och åtminstone en årlig workshop avseende operativ risk.

Inträffade incidenter ska löpande rapporteras till VD som dokumenterar, analyserar och bedömer den eventuella kostnad som incidenten har lett till. I samband med att incidenter rapporteras VD efter samråd med riskansvarig beslutas om vilka eventuella åtgärder som bör vidtas. Incidentrapportering är en bakåtblickande process som fångar upp operativa risker som redan har inträffat.

Workshop

Den årliga workshopen avseende operativ risk initieras och leds av riskansvarig och syftar till att Bolaget ska identifiera potentiella operativa risker som kan komma att inträffa. Potentiella risker klassificeras sedan utifrån sannolikhet att de inträffar och konsekvens givet att de inträffar. Åtminstone följande områden ska behandlas under workshopen:

- Operativa risker i Bolagets produkter, tjänster, funktioner och IT-system samt i samband med förändringar av dessa exempelvis förändringar av IT-systemen,
- Operativa risker i processerna där det finns risk för betydande förluster på grund av t.ex. misstag, manipulering av information eller möjlighet att dölja felbedömningar och förluster,
- Operativa risker på grund av intressekonflikter som kan finnas i förhållande till kunder, leverantörer, motparter eller ägarföreträdare,
- Operativa risker som kan uppkomma i samband med uppdatering av befattningsbeskrivningar eller mandat,
- Operativa risker som kan uppstå vid nyanställning av personal,
- Operativa risker på grund av outsourcad verksamhet,
- Operativa risker som kan uppstå till följd av att verksamheten inte följer förekommande regelverk eller gällande avtal.

Workshopen avseende operativ risk är en framåtblickande process som syftar till att identifiera potentiella operativa risker och därmed skapa förutsättningar för att vidta åtgärder som syftar till att sänka Bolagets operativa riskprofil.

Riskansvarig ska dokumentera de operativa risker som identifieras.

Indikatorer för operativ risk

Bolaget har bedömt att följande indikatorer är relevanta för att bedöma om de operativa riskerna ökar i verksamheten.

- Upprepade omorganisationer,
- Hög personalomsättning,
- Upprepade kundklagomål,
- Många incidenter, och
- Funktionerna för regelefterlevnad eller riskansvarig eller internrevision har rapporterat väsentliga brister i verksamheten.

Identifiering av operativa risker

Genom följande metoder ska operativa risker kunna identifieras:

- Incidentrapportering,
- Uppföljning av förändringar i riskindikatorerna,
- Årlig workshop, och
- En tydlig ansvarsfördelning i fråga om vem som har det dagliga ansvaret för olika operativa risker.

Riskvärdering och hantering av operativa risker

Vid den årliga workshopen ska de operativa riskerna värderas. Därvid ska:

- Förändringar i riskindikatorerna dokumenteras och bedömas,
- Den faktiska kostnaden för varje inträffad incident anges, och
- Den potentiella kostnaden om identifierade risker skulle inträffa.

Vid den årliga workshopen ska de åtgärder beslutas som krävs för att minska risken för att identifierade operativa risker ska inträffa. Åtgärderna ska i varje enskilt fall vara ekonomiskt försvarbara, och konkreta med angivande av en tidsplan för när åtgärderna ska vara genomförda. En ansvarig person ska utses med uppgift att genomföra beslutade åtgärder och rapportera när de är klara och om tidsplanen inte kan hållas.

Risikfunktionen ansvarar för uppföljning av beslutade åtgärder och för att dessa genomförs.

Om risikfunktionen upptäcker tecken på att de operativa riskerna ökar ska en extra workshop hållas för att identifiera eventuellt nya operativa risker eller att vissa operativa risker ska åsättas ett högre värde än tidigare.

Riskaptit

Bolagets riskaptit är begränsad till att acceptera de risker i verksamheten vars förväntade förluster kan täckas av Bolagets löpande intjäningsförmåga. Om kostnaden för en inträffad incident uppgår till mer än 5 000 kr ska detta rapporteras till styrelsen av VD.

Legal risk

VD ansvarar för att den dagliga verksamheten följer gällande regelverk och ingångna avtal. VD ansvarar även för att följa upp att avtal är korrekta och giltiga. VD ansvarar vidare för att avtal och andra rättshandlingar arkiveras på föreskrivet sätt. Om VD identifierar avvikelser ska avvikelserna rapporteras som en incident.

Ansvarig för regelefterlevnad (Compliance) kontrollerar genom stickprov att kundavtal finns och är uppdaterade samt kontrollerar att Bolaget följer externa och interna regelverk, se i övrigt Bolagets riktlinjer för regelefterlevnad. Eventuella avvikelser rapporteras i compliancerapporter eller om det krävs rapporteras de omedelbart till VD och i allvariga fall till styrelsen. Ansvarig för regelefterlevnad informerar Bolaget och anställda om förändringar i regelverk och riktlinjer och är Bolaget och anställda behjälplig i eventuella frågor.

De avvikelser som framkommer av compliancerapporter eller genom annan rapportering från regelansvarig ska dokumenteras som incidenter av riskansvarig.

IT- och informationssäkerhetsrisker

Dagligen kontrolleras inkommande medel på SEBs klientmedelskonton.

Bolaget har fastställt riktlinjer för Informationssäkerhet och IT-verksamhet och avbrottsfri verksamhet.

Process för godkännande

Följande åtgärder ska vidtas för att godkänna nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system samt vid större förändringar av Bolagets verksamhet och organisation.

- Beskriv syftet med och behovet av förändringen,
- Ange vilka delar av verksamheten som berörs,
- Kontrollera med Compliance att förändringen är i enlighet med regelverket och om det finns behov av att uppdatera interna regler samt om det uppkommer intressekonflikter som måste hanteras,
- Gör en bedömning av om Bolagets nuvarande risker kan öka eller om nya risker kan komma att uppstå,
- Analysera om Bolagets kapitalbehov påverkas av förändringen, och
- Gör en bedömning av om det finns tillräcklig kompetens hos personalen och tillfredsställande processer samt kontrollfunktioner för att kunna förstå och övervaka eventuella risker.

Ansvarig för godkännandeprocessen är VD. I processen ska all berörd personal involveras. VD beslutar om godkännandet. Beslutet ska dokumenteras. Av dokumentationen ska framgå vilka överväganden som gjorts i de olika delarna av godkännandeprocessen.

Riskansvarig ansvarar för att eventuellt ökade risker eller nya risker dokumenteras och värderas enligt vad som framgår av dessa riktlinjer.

3.4 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk menas risken för förlust till följd av att Bolaget inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

Likviditetsrisker förekommer i begränsad omfattning som en del av den löpande förvaltningen av tillgångar och skulder i balansräkningen. Bolaget bedriver sin verksamhet utan extern finansiering. Bolaget har likviditetsavstämningar varje vecka. I det fall likviditeten skulle bli ansträngd avser Bolagets ägare att tillskjuta kapital till dess att likviditeten är återställd. Kapitaltillskotten kan vara i form av aktieägartillskott, lån eller nyemission av aktier. Vilken typ av kapitaltillskott som skall användas diskuteras vid det aktuella tillfället och beror på omfattningen av likviditetsbristen.

Det är Bolagets VD som är den huvudsakliga ägaren till Bolagets likviditetsrisk på löpande basis.

Styrelsen har fastställt en särskild instruktion avseende likviditetsrisker, där det bland annat framgår hur dessa ska identifieras, mätas, och hanteras. Se "Riktlinjer för hantering av likviditetsrisk".

3.5 Affärsrisk

Med affärsrisk menar Bolaget strategisk risk, intjäningsrisk samt ryktesrisk. Med strategisk risk menas risken för förlust till följd av förändrade marknadsförutsättningar, ogynnsamma affärsbeslut, felaktig anpassning av beslut eller brist på lyhördhet för marknadsförändringar. Med intjäningsrisk menas risken för förlust till följd av att intäkter eller kostnader avviker i förhållande till affärsplan och prognos. Med ryktesrisk menas risken för förlust till följd av att kunder, motparter, investerare och myndigheter får en negativ uppfattning om Bolaget.

Strategisk risk och intjäningsrisk hanteras främst på strategisk nivå genom att styrelsen löpande bevakar omvärldsfaktorer för att kunna styra verksamheten utifrån det aktuella

marknadsläget. Bolagets VD och övriga ledning övervakar löpande utvecklingen på de marknader där Bolaget är verksamt och föreslår strategisk inriktning för styrelsen.

Ryktesrisk hanteras främst genom att Bolaget säkerställer god intern styrning och kontroll, vilket leder till att verksamheten bedrivs inom de ramar och enligt de förväntningar som finns från kunder, motparter, investerare och myndigheter. Som ett led i att säkerställa god intern styrning och kontroll har Bolaget anlitat externa uppdragstagare för att upprätthålla de oberoende funktionerna för, regelefterlevnad och internrevision.

Det är Bolagets VD och styrelse som är de huvudsakliga ägarna till Bolagets affärsrisk på löpande basis.

4. Riskansvarig

Riskansvarig ska göra en årlig riskanalys av verksamheten och baserat på denna föreslå till styrelsen en årsplan där funktionens löpande och kvartalsvis planerade aktiviteter framgår. De aktiviteter som planeras ska motiveras utifrån ett riskbaserat synsätt för att säkerställa att mest tid och resurser ägnas åt de delar av verksamheten där de allvarligaste och mest väsentliga potentiella riskerna finns. Av planen ska det framgå frekvens, mottagare och innehåll i fråga om den rapportering funktionen kommer att lämna.

Riskansvarig ska åtminstone utföra följande aktiviteter:

- Löpande stödja Bolagets styrelse, VD och övriga anställda i frågor avseende riskhantering,
- Regelbundna möten med Bolaget samt, vid behov, med funktionen för regelefterlevnad,
- Dokumentera och rapportera stickprovskontroller som gjorts,
- Vara ett stöd och utföra kvalitetssäkring avseende rapportering av kapitaltäckning,
- Vara ett stöd och utföra kvalitetssäkring avseende riskrelaterade interna styrdokument, och
- Leda, dokumentera och rapportera självutvärdering (workshop) avseende operativa risker.

5. Uppdatering

Denna instruktion ska revideras minst årligen.

Dessa riktlinjer har beslutats av styrelsen i Hagberg & Aneborn Fondkommission AB den 5 december 2016.